समुदाय स्तरमा

कोभिड सहजीकरण समूह

परिचालन सम्बन्धि मार्ग निर्देशन

(स्वीकृत मिति ०७ मंसिर २०७७)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
मंसीर, २०७७

"कोरोना रोकथाममा, समूह टोलटोलमा"

समुदाय स्तरमा
कोभिड सहजीकरण
समूह परिचालन सम्बन्धि मार्ग निर्देशन

पृष्ठभूमि:

काठमाण्डौं उपत्यका लगायत अन्य प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरू रहेका जिल्लाहरूमा संक्रमण उच्च स्तरमा फैलिएको र अन्य जिल्लाहरूमा पनि फैलिने क्रम बढि रहेको तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै संक्रमणको दरलाई घटाउन समुदायको सहभागितामा रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका कृयाकलापहरू संचालन गर्नु अत्यावश्कय देखिएकाले यो मार्ग निर्देशन जारी गरिएकोछ।

उद्देश्य:

- समुदाय स्तरमा क्वारेन्टिन तथा आइसोलेसनमा बस्ने व्यक्तिहरूले मापदण्डको पालना गर्न उत्प्रेरित तथा निगरानी गर्नु,
- कोभिड-१९ का बारेमा जनचेतना फैलाएर समुदायस्तर जनस्वास्थ्यका मापदण्डहरूको पालना गराउन सहजीकरण गर्ने ।

समूह गठन:

- हरेक टोलमा कम्तीमा एउटा समूह गठन गरिनेछ,
- एक समूहले बढीमा ५० घरको निगरानी गर्नु पर्नेछ सो भन्दा बढी भएमा हरेक ५० घर का लागि अर्को समुह गठन गरिनेछ,
- टोल विकास/सुधार समिति मार्फत परिचालन गरिनेछ भने उक्त समिति नभएको अवस्थामा अन्य संगठित संस्थाहरू (क्लब, उपभोक्ता समितिहरू, गुठी आदि) मार्फत परिचालन गरिनेछ,

- आवश्यकता अनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, सामाजिक परिचालक, शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी, स्थानीय क्लब, आमासमुह तथा गुठीका सदस्यहरू प्राथमिकतामा समावेश गर्नु पर्नेछ।
- हरेक समिति/समूहमा कम्तीमा ५ जना स्थानीय सदस्यहरू रहने छन्, आवश्यकता अनुसार थप परिचालन गर्न सकिनेछ।
- यी समुहहरूको गठन, परिचालन तथा निगरानी टोल विकास/सुधार समिति वा सम्बन्धित संस्थाले वडा अध्यक्षको प्रत्यक्ष निर्देशन तथा अनुगमनमा गर्नु पर्नेछ।

समूहको जिम्मेवारी:

- कोभिड-१९ संक्रमितहरू तथा निजहरूको निकट सम्पर्कमा आएका व्यक्तिहरुको अद्यावधिक विवरण राखि निजहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य परामर्श दिने, आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने, स्थानीय तह तथा परिक्षण केन्द्रहरूमा सम्पर्क गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने, **स्व-एकान्तबास (क्वारेन्टिन/आइसोलेसनमा) बसे नबसेको अनुगमन गर्ने** आदि,
- स्व-क्वारेन्टाइन/होम/होटल आइसोलेसनमा बसेका व्यक्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सम्बन्धि जानकारी उपलब्ध गराउने तथा परामर्श दिने,
- संस्थागत क्वारेन्टाइन/आइसोलेसन आवश्यक पर्ने व्यक्तिहरूको पहिचान गरी स्थानीय तह सँग समन्वय गर्ने,
- स्व-क्वारेन्टाइन/होम/होटल आइसोलेसनमा बसेका व्यक्तिहरूलाई तोके बमोजिमको अन्तरालमा फलोअप गर्ने र तोकिएका फारामहरूमा सूचना अद्यावधिक गर्न कन्ट्याट ट्रेसिङ समूहलाई सहयोग गर्ने,
- महामारी विरुद्धको अभियानमा स्थानीय संघ संस्था, क्लब, शिक्षकहरू, गुठी सदस्यहरू तथा स्वयं सेवकहरू पहिचान गरि परिचालन गर्ने,
- टोलमा कोभिड-१९ सम्बन्धित जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने,

- भौतिक दुरी, घर बाहिर मास्कको अनिवार्य प्रयोग, सार्वजनिक स्थानहरूमा हातको सरसफाई लगायत नेपाल सरकारले तोकेका जनस्वास्थ्य लगायत अन्य मापदण्डहरू पालना भए नभएको अनुगमन गर्ने र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने,
- टोलमा अनावश्यक भीडभाड र भेला नगर्न सचेत गराउने, बढी भीडभाड हुने स्थान र समयमा अनुगमन गर्ने,
- ६० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक, दीर्घ रोगीहरू (दम, क्यान्सर, मुटु, श्वासप्रश्वास सम्बन्धि समस्या आदि) भएका व्यक्तिहरूलाई घर बाहिर नजान र जानै पर्ने अवस्था भएमा अनिवार्य रूपमा मास्क (मेडिकल मास्क) प्रयोग गर्न र अन्य सहजीकरण गर्ने आदि।

जिम्मेवारी तथा अनुगमनः

- समूहले प्रगति तथा अन्य चुनौतीहरूको नियमित प्रतिवेदन सम्बन्धित वडा अध्यक्षलाई गर्नु पर्नेछ,
- समूहले समुदायस्तरमा समाधान गर्न नसकिने विषयहरू वडा अध्यक्ष वा सम्बन्धित पालिकाको स्वास्थ्य संयोजक सँग समन्वय गर्नु पर्नेछ।
- समुहहरूको गठन तथा परिचालनका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको हुनेछ,
- स्थानीय तहले वडा अध्यक्षको सहयोगमा कार्य प्रगतिको नियमित अनुगमन गर्नु पर्नेछ,
- वडा अध्यक्षहरूले कार्य प्रगति तथा अन्य चुनौतीहरूको नियमित समिक्षा गरी स्थानीय तहमा समाधान गर्ने र पालिका तहमा समाधान गर्ने विषयहरू पालिका प्रमुख र स्वास्थ्य संयोजकलाई जानकारी गराउने।

प्राविधिक जानकारी सम्बन्धमा:

- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, प्रदेश सरकार तथा पालिकाहरूबाट प्राविधिक जनशक्तिहरूले तालीम तथा अन्य आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ,
- यसका अतिरिक्त कोभिड-१९ का लागि समर्पित/स्थापित ११३३, १११५ (टोल फ्री) लगायतका अन्य कल सेन्टरहरूमा सम्पर्क गरी थप जानकारी वा व्यवस्थापकीय पक्षहरूमा सहयोग लिन सकिनेछ।

■